

Patricia Cornwell

Aasvlieg

Band 1

2010

Stichting Uitgeverij XL

Den Haag

1

Dokter Kay Scarpetta houdt het glazen buisje vlak bij de kaars om een made in een giftig bad van ethanol te verlichten.

Met één blik ziet ze in welk stadium van de gedaanteverwisseling het crèmekleurige karkas, dat niet groter is dan een rijstkorrel, zich bevond voordat het werd geconserveerd in een glazen buisje met een zwarte schroefdop. Als de larve was blijven leven, zou ze zijn volgroeid tot een *Calliphora vicina*, een blauwe vleesvlieg. Dan had ze op haar beurt eitjes kunnen leggen in de mond of de ogen van een lijk of in de stinkende wonden van een levend mens.

‘Heel erg bedankt,’ zegt Scarpetta en ze kijkt de tafel rond, naar de veertien agenten en technisch rechercheurs van de lichting van 2003 van de National Forensic Academy. Haar blik blijft rusten op het onschuldige gezicht van Nic Robillard. ‘Ik weet niet wie deze gevonden heeft op een plek waaraan we liever niet denken aan de eettafel, en wie hem voor mij heeft geconserveerd, maar...’

Nietszeggende blikken en opgehaalde schouders.

‘Ik moet zeggen dat dit de eerste keer is dat ik een made cadeau heb gekregen.’

Niemand neemt de verantwoordelijkheid op zich, maar als er één ding is waar Scarpetta nooit aan ge-

twijfeld heeft, dan is het dat politiemensen heel goed kunnen bluffen en zo nodig liegen. Ze heeft de mondhoek van Nic Robillard zien trekken voordat een van de anderen zich had gerealiseerd dat ze een made aan de eettafel hadden, dus heeft Scarpetta al een verdachte op het oog.

Het licht van de kaarsvlam beweegt over het buisje tussen Scarpetta's vingers, met de korte, recht gevijlde nagels, en over haar vaste en elegante hand, die toch sterk is na jaren van werken met onwillige lijken en snijden door taai weefsel en bot.

Het is jammer voor Nic dat haar klasgenoten er niet om kunnen lachen, zodat de vernedering als een kille luchtvlaag over haar heen valt. Ze zou de agenten na tien weken als kameraden en vrienden moeten beschouwen, maar ze is nog steeds de boerenmeid uit Zachary in Louisiana, een stadje van twaalfduizend inwoners, waar moord tot voor kort een bijna ongekende gruwel was. Het was niet ongevoel dat er jaren achtereen geen moord werd gepleegd in Zachary.

De meeste klasgenoten van Nic zijn al bij zoveel moordzaken betrokken geweest dat ze er hun eigen categorieën voor hebben bedacht: echte moorden, moord zonder voorbedachten rade, zelfs stadsvernieuwingsmoorden. Nic heeft geen zelfverzonnen indeling. Moord is moord. In haar achtjarige car-

rière heeft ze tot nog toe slechts twee moordzaken gehad, allebei het gevolg van huiselijke twisten. De eerste lesdag werd een ramp toen de docent van de ene agent naar de andere liep om te vragen hoeveel moordzaken hun bureau gemiddeld behandelde per jaar. Niet een, had Nic gezegd. Toen vroeg hij naar het aantal politiemensen op hun bureau. Vijfender-tig, zei Nic. Nog kleiner dan mijn klas op de basis-school, zei een van haar nieuwe studiegenoten. Dit moest de mooiste kans van haar leven worden, maar Nic had haar pogingen om erbij te horen meteen al opgegeven en had aanvaard dat ze in het politiewereldje een buitenbeentje zou blijven.

Tot haar spijt beseft ze dat ze met haar vrij onnozele grapje met de made de plank helemaal mis slaat, al weet ze niet waarom. Maar het staat wel vast dat ze nooit een cadeautje had moeten meenemen voor de legendarische patholoog-anatoom Kay Scarpetta, of het nu grappig bedoeld was of niet. Het gezicht van Nic wordt helemaal warm en het koude zweet breekt haar uit terwijl ze de reactie van haar heldin afwacht, die ze echter niet kan peilen, waarschijnlijk omdat Nic helemaal verdoofd is door onzekerheid en verlegenheid.

‘Ik noem haar Maatje, ook al kunnen we nog niet vaststellen of het een hij of een zij is,’ besluit Scarpetta. Haar stalen brilletje weerspiegelt het onrusti-

ge kaarslicht. ‘Maar ik vind het wel een goede naam voor een made.’ De ventilator aan het plafond doet de kaarsvlam flakkeren in het glas als ze het buisje omhooghoudt. ‘Wie kan me vertellen in welk stadion Maatje is? In welke levensfase bevond ze zich toen iemand’ – haar blik glijdt langs de gezichten aan de tafel en blijft weer even rusten op dat van Nic – ‘haar in dit buisje ethanol heeft laten vallen? Ik vermoed trouwens dat Maatje verdronken is. Maden hebben zuurstof nodig, net als wij.’

‘Welke idioot verdrinkt er nou een made?’ sneert een van de agenten.

‘Ja. Stel je voor hoe het moet zijn om alcohol in te ademen...’

‘Waar heb je het over, Joey? Dat doe jij de hele avond al.’

De zwarte, onheilspellende humor rommelt als veronweer en Nic weet niet hoe ze erop moet reageren. Ze leunt achterover in haar stoel, slaat haar armen over elkaar en doet haar best om onverschillig te kijken, terwijl ze in haar hoofd onverwacht een van de gebruikelijke waarschuwingen van haar vader hoort: ‘Nic, liefje, blijf niet in je eentje staan als het bliksemt en denk ook niet dat je kunt schuilen onder de bomen. Zoek de dichtstbijzijnde greppel op en ga erin liggen, zo diep mogelijk.’ Op dit moment kan ze zich nergens anders verschuilen dan in haar zwijgen.

‘Hé, dokter, we hebben het laatste examen al gehad.’
‘Wie heeft er huiswerk meegenomen naar ons feestje?’

‘Ja, onze dienst zit erop.’

‘Jullie dienst zit erop,’ zegt Scarpetta peinzend. ‘Dus als jullie geen dienst hebben als het lijk van een vermiste persoon wordt gevonden, gaan jullie er niet naartoe. Willen jullie dat soms zeggen?’

‘Ik zou moeten wachten tot de bourbon is uitgewerkt,’ zegt een agent wiens geschoren hoofd zo glanst dat het wel met was ingewreven lijkt.

‘Daar had ik niet aan gedacht,’ zegt ze.

Alle agenten lachen, behalve Nic.

‘Het kan gebeuren.’ Scarpetta zet het buisje naast haar wijnglas. ‘We kunnen elk moment worden opgeroepen. Het kan de gruwelijkste zaak van onze carrière zijn en daar staan we dan, een beetje aangeschoten doordat we in onze vrije tijd wat gedronken hebben, of misschien zijn we wel ziek of hebben we net ruzie met een geliefde, een vriend of een van de kinderen.’ Ze schuift haar half opgegeten tonijn van zich af en vouwt haar handen op het geruite tafelkleed.

‘Maar een lijk kan niet wachten,’ voegt ze eraan toe.

‘Nou, sommige toch wel?’ vraagt een rechercheur uit Chicago die door zijn klasgenoten Popeye wordt genoemd vanwege het anker dat op zijn onderarm is getatoeëerd. ‘Botten in een put of begraven in een

kelder, bijvoorbeeld. Of een lijk onder een plaat beton. Ik wil maar zeggen, die lopen niet weg.’
‘De doden zijn ongeduldig,’ zegt Scarpetta.

2

De nachten aan de bayou herinneren Jay Talley aan een Cajun-orkest van brulkikkers als bas, piepende kikkers als elektrische gitaren en sprinkhanen en kreuels als raspande wasborden en zagende violen. Hij richt het zoeklicht op de donkere, knoestige omtrek van een oude cipres en ziet alligatorogen flitsen en in het zwarte water verdwijnen. Het licht trilt en muskieten zoemen onheilspellend terwijl de Bay-Stealth met uitgeschakelde buitenboordmotor in het water dobbert. Jay zit aan het roer en werpt een terloopse blik op de vrouw in de viskist, vlak onder zijn voeten. Toen hij jaren geleden op zoek was naar een boot, raakte hij helemaal opgewonden van deze speciale BayStealth. De verzonken viskist is zo lang en diep dat er meer dan vijftig kilo vis en ijs in kan, of een vrouw met de lichaamsbouw die zijn voorkeur heeft.

Haar grote paniekogen glanzen in het donker. Bij daglicht zijn ze blauw, prachtig diepblauw. Ze knijpt ze dicht als Jay haar streelt met de straal van het zoeklicht, van haar mooie, volwassen gezicht tot aan haar

roodgelakte teennagels. Ze is blond en waarschijnlijk voor in de veertig, maar ziet er jonger uit met haar tengere, maar welgevormde lichaam. De viskist van glasvezel is bekleed met smerige oranje bootkussens vol zwarte bloedvlekken. Jay was voorzichtig en zelfs teder toen hij haar polsen en enkels losjes vastbond, zodat het gele nylon touw haar bloedsomloop niet zou afsnijden. Hij zei tegen haar dat het touw haar zachte vlees niet zou schaven zolang ze niet tegenstribbelde.

‘Het heeft toch geen zin om tegen te strubbelen,’ zei hij met zijn baritonstem, die volmaakt past bij zijn uiterlijk van een jonge, blonde god. ‘En ik doe geen prop in je mond. Gillen heeft ook geen zin, snap je?’ Ze knikte en dat maakte hem aan het lachen, omdat ze knikte alsof ze ja wilde zeggen terwijl ze uiteraard nee bedoelde. Maar hij weet hoe vreemd mensen denken en zich gedragen als ze doodsangsten uitstaan, een woord dat hij altijd volslagen ontoereikend heeft gevonden. Hij veronderstelt dat de makers van woordenboeken geen idee hebben hoe een mens zich voelt, oog in oog met marteling en de dood. Dat vooruitzicht roept een paniek op in elke neuron, in elke lichaamscel, die veel verder gaat dan louter angst. Maar zelfs Jay, die verscheidene talen vloeiend spreekt, heeft geen beter woord om te beschrijven wat zijn slachtoffers voelen.

Rillingen van angst.

Nee.

Hij bestudeert de vrouw. Ze is een lam. Er bestaan maar twee soorten mensen: wolven en lammeren. Jays behoefte om de gevoelens van zijn lammeren precies te beschrijven, is een altijddurende, obsessieve zoektocht geworden. Het hormoon epinefrine of adrenaline zorgt ervoor dat een normaal mens verandert in een lagere levensvorm met evenveel zelfbeheersing en logica als een gespietste kikker. De lichamelijke reactie die criminologen, psychologen en andere zogenaamde deskundigen 'vluchten of vechten' noemen, wordt nog verhevigd door de ervaringen en de verbeelding van het lam. Hoe meer geweld een lam bijvoorbeeld is tegengekomen in boeken, op televisie, in films of op het nieuws, hoe beter het lam zich kan voorstellen welke afschuwelijke dingen er kunnen gebeuren.

Maar het woord. Het volmaakte woord. Ook vanavond schiet het hem niet te binnen.

Hij gaat op de bodem van de boot zitten en luistert naar de snelle, oppervlakkige ademhaling van zijn lam. Ze trilt terwijl de aardbeving van angst (bij gebrek aan hét woord) elke molecuul in haar lichaam in beweging brengt en een ondraaglijke verwarring veroorzaakt. Hij raakt haar hand aan. Die is zo koud als de dood. Hij drukt twee vingers tegen de zijkant

van haar hals, waar haar halsslagader zit, en neemt haar hartslag op met behulp van de lichtgevende wijzerplaat van zijn horloge.

‘Honderdtachtig, ongeveer,’ zegt hij. ‘Nou geen hartaanval krijgen. Dat is me al eens gebeurd.’

Ze staart hem aan met ogen die groter zijn dan een volle maan en haar onderlip trekt.

‘Ik meen het. Geen hartaanval krijgen.’ Hij is volkomen ernstig.

Het is een bevel.

‘Diep ademhalen.’

Ze gehoorzaamt met trillende longen.

‘Beter zo?’

‘Ja. Alsjeblieft...’

‘Waarom zijn lammeren altijd zo verdomde beleefd?’

Haar vuile shirt van donkerrood katoen is dagen geleden opengescheurd en hij trekt de stukken uit elkaar zodat haar weelderige borsten ontbloot worden. Ze trillen en glanzen in het zwakke licht en hij volgt hun ronding tot aan haar zwoegende ribbenkast en laat zijn blik verder glijden over de holte van haar platte buik tot aan de open rits van haar spijkerbroek.

‘Het spijt me,’ probeert ze te fluisteren. Een traan rolt over haar smerige gezicht.

‘Nou doe je het weer.’ Hij gaat weer op zijn troon achter het stuur zitten. ‘Denk je nou echt dat ik van